

Fiche 1: Mededeling “Het beleid van de Europese Unie ten aanzien van de ITU-Wereldradioconferentie 2012”

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: “Het beleid van de Europese Unie ten aanzien van de ITU-Wereldradioconferentie 2012 (WRC-12)”

Datum Commissiedocument

6 april 2011

Nr. Commissiedocument

COM(2011) 180 definitief

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_print.cfm?CL=nl&DosID=200320

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

Het onderwerp zal in de VTE-Raad worden behandeld.

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Essentie voorstel

Met de mededeling wordt aan het Europees Parlement en aan de Raad informatie verstrekt over de agendapunten van WRC-12 die van belang zijn voor het beleid van de Europese Unie. Een ITU-WRC besluit tot aanpassingen aan de Radio Reglementen. In de Radio Reglementen is vastgelegd welke ‘Services’ in welke frequentiebanden mogen worden ondergebracht (allocatietabellen, vaak onderscheiden naar Regio). ‘Services’ zijn systemen als vaste verbindingen, mobiele aardse netwerken, satellietssystemen (onderscheiden naar navigatie, vast, mobiel, aardobservatie), omroep, maritiem, luchtvaart, meteorologie, zendamateurs, enz. De Radio Reglementen hebben als belangrijkste doelstellingen: gelijkwaardige toegang tot en het rationeel gebruik van natuurlijke bronnen als radiofrequenties en geostationaire ruimteposities en het voorkomen van grensoverschrijdende storing tussen ITU landen. Daarnaast wordt in de mededeling een aantal gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen voorgesteld. Een strategisch en samenhangend spectrumbeleid is een belangrijk instrument om een moderne informatiemaatschappij te ondersteunen en een essentieel element om de doelstellingen van economische groei en innovatie te bereiken. Verder wijst de Commissie erop dat het van belang is dat de EU op internationale fora over spectrum nauw coördinerend moet optreden om haar belangen te bevorderen.

Verder wordt in de mededeling aangegeven dat op tenminste twee agendapunten de situatie kan ontstaan waarin de Unie een exclusieve bevoegdheid heeft en geeft de Commissie aan dat een mogelijk toekomstig (volwaardig) lidmaatschap van de EU bij de ITU opnieuw onderzocht zou kunnen worden.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie kondigt geen concrete wetgeving aan. Wel worden in de Mededeling een aantal gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen voorgesteld. De Commissie vraagt de Raad en het Europees Parlement hun goedkeuring te hechten aan deze doelstellingen. Op basis van deze goedkeuring zal de Commissie de coördinatie van de beleidsdoelstellingen ondersteunen. Verder stelt de Commissie voor dat, aangezien de EU geen formele rol heeft in de ITU, de lidstaat die het voorzitterschap heeft van de EU in nauwe samenwerking een en ander coördineert met de Commissie en daar waar nodig namens de EU spreekt.

Bevoegdheid

Het radiospectrumbeleid van de EU heeft betrekking op de interne markt van de EU. Op dit terrein bestaat een gedeelde bevoegdheid tussen de EU en de lidstaten. Voor de externe dimensie is het van belang te wijzen op artikel 4, lid 3 EU (loyale samenwerking EU en lidstaten) artikel 3, lid 2 VWEU waarin is vastgelegd dat de Unie exclusief bevoegd is een internationale overeenkomst te sluiten indien een wetgevingshandeling van de Unie in die sluiting voorziet, indien die sluiting noodzakelijk is om de Unie in staat te stellen haar interne bevoegdheid uit te oefenen of indien die sluiting gevolgen kan hebben voor gemeenschappelijke regels of de strekking daarvan kan wijzigen. Wat Nederland betreft is dit binnen de WRC maar zeer ten dele het geval. Veel van de agendaonderwerpen kennen een gedeelde of nationale bevoegdheid. Slechts op twee punten is er mogelijk sprake van een exclusieve bevoegdheid van de Commissie. Nederland acht het daarbij van belang dat, indien er sprake is van een exclusieve bevoegdheid van de EU, binnen de bestaande afstemming recht wordt gedaan aan die exclusieve bevoegdheid.

Subsidiariteit

Het subsidiariteitsoordeel luidt positief. Nederland deelt de genoemde doelstellingen van de agenda voor de WRC. Ook deelt Nederland de noodzaak tot goede afstemming op Europees niveau aangezien er op sommige onderwerpen sprake is van exclusieve bevoegdheid of gedeelde bevoegdheid van de Europese Unie. Nederland acht het wel van belang dat voor die onderwerpen waarop sprake is van gedeelde bevoegdheid, nationale bevoegdheid of van afstemming binnen de NAVO het woordvoerderschap niet automatisch bij de EU wordt gelegd.

Proportionaliteit

Het proportionaliteitsoordeel luidt positief. Nederland ondersteunt de prioriteiten zoals voorgesteld voor het voorbereiden van de komende WRC en het voorstel van de Commissie om tot betere afstemming op Europees niveau te komen. Nederland staat echter terughoudend ten aanzien van een volwaardig Unielidmaatschap van de ITU. Dit aangezien de agendapunten zowel EU-bevoegdheden als nationale bevoegdheden raken. Hiervoor is de huidige Europese voorbereiding van de WRC via CEPT (een samenwerkingsverband van 48 Europese landen) met nauwe betrokkenheid van Commissie beter geschikt. De Europese Commissie heeft wel een rol bij het formuleren van de EU doelstellingen voor de Conferentie en bij het prioriteren van WRC agendapunten. Ook is de Europese Commissie 'raadgever/adviseur' in CEPT.

Financiële gevolgen

Geen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland steunt het doel van de Mededeling om het Europees Parlement en de Raad te informeren over de agendapunten van WRC-12 en het verkrijgen van politieke goedkeuring voor de geformuleerde EU-beleidsdoelstellingen. Dit ondersteunt de onderhandelaars van de lidstaten in de WRC. Deze beleidsdoelstellingen zijn overeenkomstig de Europese posities die in de CEPT worden uitgewerkt.

Nederland ondersteunt ook het streven om binnen de EU een betere coördinatie en afstemming tussen de EU en de lidstaten van de EU te laten plaatsvinden. Op dit moment vindt de Europese voorbereiding van een WRC plaats in CEPT (een samenwerkingsverband van 48 Europese landen) met nauwe betrokkenheid van de Europese Commissie. CEPT is één van de zes regionale organisaties van de ITU-Radiocommunicatiesector, die gemeenschappelijke voorstellen indient voor een WRC (zgn. 'European Common Proposals').

De Commissie pleit daarnaast in haar mededeling voor het onderzoeken van de mogelijkheden van een toekomstig lidmaatschap van de EU bij de ITU. Om lidmaatschap van de EU van gespecialiseerde VN-organisaties (zoals de ITU maar ook WHO), mogelijk te maken zou de positie van de EU expliciet moeten worden geregeld, door bijv. regionale unies toe te laten tot de organisatie of hen een speciale status te geven. Zo ver is het nog lang niet. Nederland is zeer terughoudend met betrekking tot een volwaardig Unielidmaatschap van de ITU en (daarmee) een woordvoerschap van de Commissie. Redenen zijn dat:

- De Unie niet bevoegd is voor alle onderwerpen die worden besproken en CEPT functioneert op dit moment naar behoren.
- CEPT en de lidstaten veel ervaring hebben met de procedures van de ITU en met gedetailleerde technische discussies en onderhandelingen op het gebied van radiospectrumbeleid;
- De CEPT in de ITU erkend wordt als één van de zes regionale organisaties en meer leden kent dan alleen de EU-lidstaten. Daardoor staan de Europese lidstaten sterker bij woordvoering via de CEPT.

De Europese Commissie heeft wel een rol bij het formuleren van de EU doelstellingen voor de Conferentie en bij het prioriteren van WRC agendapunten. Ook is de Europese Commissie 'raadgever/adviseur' in CEPT.